

HISTORIA JEST TERAZ | UWIAD W KADRZE DYREKTORSKIEJ
MUSIMY SZANOWAĆ NASZĄ PRACĘ | XXXV-LECIE POWSTANIA „S”

egzemplarz bezpłatny

miesięcznik

RM NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

SERWIS INFORMACYJNY

SOLIDARNOŚĆ

MAŁOPOLSKA

czerwiec 2015

nr 6 (703)

ISSN 1507-0875

www.solidarnosc.krakow.pl

„Solidarność” żąda dymisji ministra zdrowia

„Jeżeli ktokolwiek z pracowników w moim szpitalu podjąłby strajk, na drugi dzień będzie przeze mnie, dyrektora, zwolniony” - powiedział w środę, 17 czerwca br. w TVN Marian Zembala, nowy minister zdrowia. „Solidarność” żąda od premier Kopacz zdymisjonowania ministra oraz jednoznacznego odcięcia się od tej wypowiedzi.

Wypowiedź miała miejsce przy okazji rozmowy o strajku pielęgniarek z Wyszkowa. Minister stwierdził „Jeżeli ktokolwiek z pracowników w Śląskim Centrum Chorób Serca, czyli w moim szpitalu podjąłby strajk, na drugi dzień będzie przeze mnie, dyrektora, zwolniony”. Przyznał, że pielęgniarki zarabiają za mało, ale nie zamierza prowadzić rozmów „pod szantażem strajków i odejścia od łóżek pacjentów”.

„Solidarność” skierowała pismo do premier Ewy Kopacz, w którym podkreśla, że „prawo do organizowania się w związki zawodowe, w tym prawo do strajku to jedno z podstawowych praw obywatelskich zapisanych nie tylko w polskiej Konstytucji, ale też w prawie unijnym i konwencjach Międzynarodowej Organizacji Pracy, które Polska ratyfikowała. „Szkoda, że w roku 35-lecia powstania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” musimy to przypominać Pani rządowi i ugrupowaniu, które chwali się przynależnością do Europejskiej Partii Ludowej.”

„Prawo do organizowania się w związki zawodowe, w tym prawo do strajku są zapisane w Konstytucji RP, a obowiązkiem ministra jest przestrzeganie Konstytucji” — zwraca uwagę Piotr Duda, szef Związku. „Ta wypowiedź dyskwalifikuje Zembalę nie tylko jako ministra, ale również jako dyrektora publicznej, utrzymywanej przecież za nasze podatki, placówki.”

NSZZ „Solidarność” żąda od premier Kopacz zdymisjonowania ministra zdrowia oraz jednoznacznego odcięcia się od tej wypowiedzi.

hd, www.solidarnosc.org.pl

Z głęboki żalem informujemy o śmierci

śp. Jerzego Uczkiewicza

współtwórcy „Solidarność” w Zakładzie Przetwórstwa Hutniczego w Bochni, członka Komitetu Strajkowego po wprowadzeniu stanu wojennego, więźnia politycznego okresu PRL, od 1988 r. członka RKS Małopolska; członka Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”

*W imieniu Małopolskiej „Solidarność”
Wojciech Grzeszek, Przewodniczący*

SERWIS INFORMACYJNY

Wydawca: Region Małopolski NSZZ „Solidarność”.
Redaguje zespół: Joanna Furtak, Adam Gliksman (red. nac.).
Odpowiedzialny ze strony Prezydium: Henryk Łabędź.
Projekt graficzny: Fabryka Reklamy, tel. (+48 12) 294 81 80. Skład: Joanna Furtak.
Druk: Ekodruk s.c. Nakład 1500.

Adres redakcji: Pl. Szczepański 5, 31-011 Kraków, tel./fax: (12) 423 12 98,
e-mail: info2.krakow@solidarnosc.org.pl, ISSN 1507-0875.

Uwaga! Redakcja zastrzega sobie prawo wprowadzania zmian w materiałach niezamówionych oraz nie gwarantuje zamieszczenia tekstów autorskich przekazanych w formie nieczytelnej. Numer zamknięto 18 czerwca 2015 r.

Po następny numer zapraszamy 24 lipca 2015 r.
Zapraszamy na stronę internetową: www.solidarnosc.krakow.pl

Spis treści:

AKTUALNOŚCI

Witold Witkowski

Historia jest teraz 3

Andrzej Rybicki

Uwiąd w kadrcze dyrektorskiej 4

Musimy szanować naszą pracę 6

O Nagrodzie im. Barbary Niemiec mówi Adam Gliksman, inicjator jej ustanowienia.

Regulamin Nagrody Małopolskiej „S”
im. Barbary Niemiec 8

„Solidarność” 3 Maja 7

SPOŁECZEŃSTWO

Adam Zyzman

Debata w Muzeum PRL 10

XXXV-LECIE

Maria Kalinowska

Udany konkurs w Zakopanem 12

Adam Gliksman

By Polska była bliżej niż Kartagina 14

Dzień Solidarności
i Wolności w Małopolsce 16

Karty rabatowe dla ludzi „S”

Stowarzyszenie Sieć Solidarności dołączyło do programu „Biznestank” stacji paliw ORLEN oraz BLISKA. Dzięki karcie zniżkowej podczas tankowania paliw na stacjach Orlen i Bliska (oprócz gazu) zaoszczędzimy 8 groszy na stacjach „Orlen” i 5 groszy na stacjach „Bliska” na każdym litrze paliwa. Koszt karty to jednorazowy wydatek 10 zł. Oszczędzajmy. Jeśli ta akcja się powiedzie, to mamy zamiar wystąpić do innych firm o udzielenie nam upustów i rabatów.

Informacje na temat programu można otrzymać w Dziale Informacji i Promocji, pl. Szczepański 5, pok. 404, tel. 12 423-12-98, e-mail: joanna@solidarnosc.krakow.pl.

Historia jest teraz

Ważne orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego w sprawie wolności i praw związkowych osób pracujących „na śmieciówkach”.

„Działalność związkowa jest pod szczególną ochroną prawną. 14 XII 1956 r. Polska podpisała i zobowiązała się przestrzegać Konwencji Nr 87 Międzynarodowej Organizacji Pracy”. Tymi zdaniami kończył się tekst: „Dlaczego założyliśmy Wolne Związki Zawodowe?” w „Robotniku Wyrbeża” nr 1 z 1 sierpnia 1978 r. Dwa lata później, gdy 16 sierpnia 1980 r. w Stoczni Gdańskiej proklamowano strajk solidarnościowy a Prezydium MKS sformułowało 21 postulatów, pierwszy z nich – żądanie niezależnych od partii i pracodawców związków zawodowych – także opierano na Konwencji nr 87 MOP, dotyczącej wolności związkowej i praw związkowych – a nie na ustawie o związkach zawodowych z 1949 r. (1) czy na Konstytucji PRL.

Blisko 35 lat po tych wydarzeniach, 6 czerwca 2015 r., Trybunał Konstytucyjny RP orzekł (sygn. akt: K 1/13), że art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (tj. Dz.U. z 2014 r. poz. 167) „w zakresie w jakim ogranicza wolność tworzenia i wstępowania do związków zawodowych osobom wykonującym pracę zarobkową niewymienionym w tym przepisie, jest niezgodny z art. 59 ust. 1 w związku z art. 12 Konstytucji RP” (2). Potwierdził tym samym prawo do tworzenia i wstępowania do związków zawodowych osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych (tj. umów zlecenia czy o dzieło), oraz tzw. samozatrudnionych, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Trybunał Konstytucyjny uznał, że zakres ustawowych gwarancji zrzeszania się w związkach zawodowych jest – w sferze podmiotowej – za wąski w stosunku do unormowań konstytucyjnych, oraz tych, które wynikają z wiążących Polskę umów międzynarodowych. OPZZ wszczynając postępowanie przed TK powoływał się obok przepisów Konstytucji RP właśnie na Konwencję MOP nr 87 – po wcześniejszej skardze Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” do Komitetu Wolności Związkowych MOP, który w oparciu o Konwencję nr 87 stwierdził wadliwość

wąskiego wskazania osób pracujących, uprawnionych do tworzenia i wstępowania do związków zawodowych.

Niezależnie od gramatyczno-logicznych dywagacji, sposobu tłumaczenia postanowień umów międzynarodowych na język polski, gry interesów i semantycznej ekwilibrystyki (np. według TK nazwa „pracownik” w rozumieniu Konstytucji RP i Kodeksu pracy ma inne znaczenie), trzeba jasno powiedzieć, że to nie art. 2 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych z 1991 r. był wadliwy i rodził patologie. Patologią stało się samozatrudnienie i umowy zlecenia narzucane obywatelom, którzy – wykonując pracę pracowników – chcą być pracownikami. Patologiczne jest zmuszanie ich do dokonania wyboru, przy którym są pozostawieni sami sobie: „będziesz pracował, ale wtedy gdy nie będziesz pracownikiem”. Dwójmyślenie jako metazasada funkcjonowania dotyczy niestety nie tylko fikcyjnych społeczeństw.

Nie wiemy, jakie będą rzeczywiste skutki Wyroku TK dla praw i interesów, materialnych i moralnych setek tysięcy ludzi pracy zmuszonych do samozatrudnienia, umów zleceń i o dzieło. TK na rozpoznanie wniosku w tej sprawie potrzebował ponad 2 lat. Niewiele zrobili również Rzecznik Praw Obywatelskich, Sejm, Senat, Prezydent i Rada Ministrów III RP, choć przepisy Konstytucji, art. 59 ust. 1 i art. 12 mówiące o prawach tworzenia i wstępowania do związków zawodowych, obowiązują od 1997 r., nie wspominając o Konwencji nr 87 MOP.

W 1980 r. obywatelom nie wystarczyły obowiązujące teoretycznie konwencje oraz podpisywane przez „drugą stronę” w celu gaszenia obywatelskich zrywów porozumienia „gwarantujące” określone prawa. Trzeba było wolnych związków zawodowych, które będą stać na straży wywalczonych praw. Trzeba było „Solidarności”. Dziś także nie wystarczą konwencje, Konstytucja, ustawy, wyroki, rzecznicy i partie. Ciągłe trzeba wolnych związków zawodowych i solidarności. Historia zna zakończenia tylko pozorne.

Witold Witkowski

Przypisy:

1) S. Cenckiewicz, Lech Kaczyński, *Biografia polityczna 1949-2005, Zysk i s-ka, Poznań 2013, s. 167.*

2) <http://trybunal.gov.pl/rozprawy/komunikaty-prasowe/komunikaty-po/art/8073-zasady-tworzenia-zwiazkow-zawodowych/>

Andrzej Rybicki

UWIĄD W KADRZE DYREKTORSKIEJ

NSZZ „Solidarność”, działający w tych instytucjach, we współpracy i z pełnym wsparciem innych związków zawodowych, upomniał się o podwyżki w wysokości 500 zł na etat od 1 stycznia tego roku w instytucjach wojewódzkich, a o 1500 zł w muzeach narodowych dla pracownika. Tam zarabia się po prostu skandalicznie mało, a podwyżek nie było od wielu lat (w muzeach narodowych od 2004 r., a w instytucjach wojewódzkich od 2009 r.). Od 2011 r. sama Sekcja Pracowników Muzeów i Instytucji Ochrony Zabytków Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność”, a od 2012 r. wspólnie z Sekcją Kultury NSZZ „Solidarność” prowadzi akcję, mającą na celu zmianę tej sytuacji i uzyskanie pieniędzy na podwyżki. Niezliczone rozmowy z marszałkami naszego województwa, czynny udział w kilku posiedzeniach Komisji Kultury Sejmiku Małopolskiego i niepoliczalna już ilość pism, wniosków i petycji skierowana do Marszałka Marka Sowy oraz Bogdana Zdrojewskiego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i jego następczyni Małgorzaty Omilianowskiej nie spotkała się z żadną pozytywną reakcją. Ostatnio pojawiło się nowe podejście ze strony Urzędu Marszałkowskiego. Rozmowy: oficjalne i te poprzez media kończą się stwierdzeniami, że Zarząd Województwa Małopolskiego pochylił się nad tym problemem, że właśnie te sprawy są rozważane, a ostatnio nawet marszałek Marek Sowa stwierdził, że w drugiej połowie czerwca zostaną przedstawione pewne propozycje rozwiązania kryzysowej sytuacji. Włodarze naszego województwa

myślą i pochylają się już od lutego, ale nic z tego nie wynika.

Tymczasem kryzys narasta, a w obecnej fazie przyjął on ostrą formę sporu zbiorowego. W związku z wejściem w spór szeregu instytucji, pomimo że formalnie rozgrywa się on na linii pracownicy (związki) a dyrektor to jednak jest konfliktem „Solidarność” z Urzędem Marszałkowskim w tle, a personalnie z marszałkiem Markiem Sową i członkiem Zarządu Województwa Małopolskiego Leszkiem Zegzdą, odpowiedzialnym za kulturę...

ale czy na pewno dyrektorzy stanęli na wysokości zadania?

W obliczu tak poważnego kryzysu w ich muzeach i bibliotekach — zarządzający tymi instytucjami popełnili i nadal popełniają szereg błędów: nie stworzyli tak, jak „Solidarność”, wspólnej reprezentacji do rozmów, przyjęli zaś taktykę obliczoną na przeczekanie kryzysu. Liczą, że jak w tragedii antycznej, pojawi się *Deus ex machina*, tj. nieopisana niebiańska siła, która za nich rozwiąże problem. Dyrektorzy nie przygotowali żadnych poważnych, czy nawet mniej poważnych propozycji do negocjacji. Lansowana przez Urząd Marszałkowski teza, że w świetle prawa to dyrektor odpowiada za muzeum, bibliotekę, czy filharmonię, powoduje właśnie takie postrzeganie działań strony przeciwnej. Urzędnicy próbują tą postawą zrzucić z siebie odpowiedzialność za zaistniałą sytuację na podległych sobie dyrektorów. Zupełnie pomijając przy tym fakt, że to właśnie organizator, konstruując budżet instytucji i uchwalając go, ponosi

W małopolskich instytucjach kultury: muzeach Etnograficznym, Archeologicznym, Tatrzańskim, Nowosądeckim oraz w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej, dla których organizatorem jest Marek Sowa, marszałek naszego województwa i muzeach narodowych tj. Muzeum Narodowym w Krakowie, Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce trwa spór zbiorowy.

pełną odpowiedzialność za prowadzone instytucje kultury. No i coś z pogranicza psychologii: w trakcie rokowań strona związkowa odnosiła wrażenie, że ta sytuacja zupełnie sparaliżowała dyrektorów...

Dyrektorzy wyłonieni w konkursach po podpisaniu kontraktów, często nienegocjowalnych, narzuconych kandydatom, nie wykazują prawie żadnej inicjatywy, albo tylko markują działania. Za przykład takiego myślenia warto przytoczyć słowa jednego z dyrektorów krakowskiego muzeum: *„Przeróbmy te wszystkie etapy sporu zbiorowego i może byśmy skonstruowali coś na kształt „okrągłego stołu”, przy którym wraz z organizatorem zastanowilibyśmy się nad działaniem naszych instytucji”*. Jest to świetna ilustracja nastawienia dyrektorów do powstałego konfliktu. Może ta ich niemoc, ale i bierność, nie wynika ze złej woli, a jest po prostu konsekwencją podejścia organizatora? Może sposób reagowania na skomplikowaną sytuację został im narzucony właśnie przez Urząd, może tę beczynność nakazano im po prostu w gabinetach przy Raclawickiej czy Basztowej?

W małopolskich instytucjach kultury powoli dobiega końca pierwszy etap sporu — rokowania. Instytucje te stworzyły wspólną reprezentację do prowadzenia rozmów, a tym samym konflikt przybrał formę wielozakładowego sporu zbiorowego. I w tej formule odbyły się już rozmowy w ramach rokowań, pierwszego szczebla negocjacji, a ich przebieg i podejście dyrektorów pozwoliły wysunąć powyższą tezę o dyrektorskiej beczynności i jej źródle. Jak można było przypuszczać, rozmowy nie przyniosły żadnych rezultatów, a konflikt narasta. Jedynym plusem dla strony związkowej było potwierdzenie przez dyrektorów informacji na temat budżetów i wysokości średnich plac, bo do tej pory nawet z uzyskaniem tych danych były problemy. Dyrektorzy formalnie uznali postulaty pracownicze za słuszne. Strona solidarnościowa pozyskała jeszcze jedną informację — wiedzę już spoza urzędniczych poziomów: dyrektorzy boją się jakichkolwiek ruchów, paraliżuje ich strach przed podjęciem najprostszych działań. Na potwierdzenie tej ostatniej tezy warto przywołać sytuację, jaka miała miejsce podczas pierwszej tury rokowań w jednym z krakowskich muzeów. Prawie dwie godziny — ponad 60% czasu rozmów — trwało przekonywanie dyrektora do napisania pisma o zwiększeniu budżetu na podwyżki dla pracowników.

Konflikt rozszerza się na inne placówki. Kolejne

muzeum — Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu — jest już także w sporze zbiorowym ze swoim dyrektorem, a Muzeum Zamek Królewski na Wawelu po złożeniu pism w dyrekcji jest na drodze do sporu zbiorowego...

a na horyzoncie już widać strajk ostrzegawczy

Po zamknięciu pierwszego etapu — rokowań i spisaniu protokołu rozbieżności strony wkraczają w fazę mediacji-arbitrażu. W tym momencie do gry wchodzi zewnętrzny mediator, a strona związkowa ustawowo uzyskuje prawo do dwugodzinnego strajku ostrzegawczego. Po lutymowym wystąpieniu Sekcji Kultury na forum Komisji Kultury Sejmiku Małopolskiego wicemarszałek Wojciech Kozak powiedział w Radiu Kraków, że nie wierzy w strajk, czy jakąkolwiek akcję protestacyjną w Noc Muzeów. Jesteśmy już po Nocy Muzeów, która przerodziła się w Noc Gniewu i Protestu pracowników małopolskich instytucji kultury. Mieliśmy dwie fazy tamtych wydarzeń: pierwsza, dynamiczna na którą złożyły się trzy pikety i próba wręczenia naszej petycji Marszałkowi Markowi Sowie. Próba — gdyż w tym czasie Marszałek wołał rozdawać pod Galerią Krakowską ulotki wyborcze Bronisława Komorowskiego. Druga akcja — już podczas samej Nocy Muzeów — bardziej statyczna, z oflagowaniem naszych instytucji, rozdawaniem ulotek i wystąpieniem pracowników z przywieszkami „Dziady kultury/ Protest/ Solidarność” i „Protest muzealników/ Solidarność”. Ważnym elementem były banery z naszymi hasłami zawieszane na instytucjach i bezpośrednio rozmowy z gośćmi odwiedzającymi muzea, co pozwoliło dotrzeć do kilkudziesięciu tysięcy widzów. Ludzie ci, przyszli tamtej nocy zwiedzać muzea i jednocześnie dowiedzieli się o proteście, oraz zobaczyli flagi Solidarności i banery na naszych instytucjach. Witali i oprowadzali ich pracownicy z przywieszkami „Dziady kultury” i z podobnymi hasłami.

Warto dodać, że w kilku instytucjach odbyło się już referendum strajkowe, które przyniosło pozytywne wyniki dla związkowców. Przy bardzo dużej frekwencji, sięgającej 80 % pracowników, znakomita większość z nich poparła strajk jako formę dialogu z dyrekcją, czy idąc szerzej z organizatorem czyli Urzędem Marszałkowskim. Decyzje — co dalej — zapadną po zakończeniu pierwszego etapu sporu zbiorowego we wszystkich instytucjach. Jednak logika wydarzeń i ich narracja, w dużej części narzucone przez marszałków naszego województwa — dają podstawę do stwierdzenia, że strajk w małopolskich instytucjach kultury będzie. W dużej części wskutek postawy dyrektorów tych instytucji.

MUSIMY SZANOWAĆ NASZĄ PRACĘ

28 maja br. Zarząd Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność” ustanowił Nagrodę Małopolskiej „Solidarności” im. Barbary Niemiec, którą będą otrzymywać najbardziej aktywni członkowie i organizacje naszego związku oraz będą wyróżniane najciekawsze inicjatywy związkowe w naszym regionie. O Nagrodzie opowiada w rozmowie z „Serwisem” inicjator jej ustanowienia Adam Gliksman.

– **Skąd pomysł na ustanowienie Nagrody Małopolskiej „Solidarności” im. Barbary Niemiec?**

– Mówienie, że działalność w związkach zawodowych nie jest łatwa jest dziś komunałem. Wszyscy wiemy, że wiąże się ona z dużymi oczekiwaniami oraz z wieloma przeszkodami i stresami, a także że wymaga wielu poświęceń, wiedzy, zacięcia, pomysłowości, itd. Co więcej, praca związkowa, choć przynosi często pozytywne efekty, to rzadko jest doceniana przez współpracowników, a to powoduje jej deprecjonowanie, a nie raz także poczucie niedoceniaenia czy wręcz frustracji. Stąd pomysł – który od kilku lat zgłaszał m.in. przewodniczący ZR Wojciech Grzeszek – by zacząć wreszcie doceniać ludzi i organizacje związkowe, które wybijają się i stanowią dobry przykład dla innych, udowadniają, że „Solidarność” jest skuteczna i potrzebna.

– **Nagroda będzie przyznawana w trzech kategoriach.**

– Zgodnie z regulaminem będziemy nagradzać lidera, organizację związkową i inicjatywę. W przypadku kategorii „Lider” szukamy osób, które swoim zaangażowaniem, pomysłowością i uporem skutecznie wcielają ideaty „Solidarności” w życie i budują „Solidarność” w swoim środowisku, nieraz na przekór licznym przeciwnościom. W przypadku organizacji związkowych poszukujemy takich,

które wyróżniają się nieszablonowymi działaniami, w interesujący sposób prowadzą i planują swoją działalność, podejmują liczne akcje w obszarze zrzeszania i pozyskiwania członków oraz ich reprezentowania. W trzeciej kategorii chcemy wyróżniać inicjatywy podejmowane przez organizacje czy członków „Solidarności”, które m.in. skutecznie i pozytywnie promują związek. Czekamy dopiero na zgłoszenia, ale wyobrażam sobie, że mogą to być ciekawe kampanie związkowe, zrealizowane z polotem akcje protestacyjne, itd. Mam nadzieję, że tych zgłoszeń będzie wiele i Kapituła będzie mogła wybrać rzeczywiście najlepszych laureatów.

– **Nie bez znaczenia jest patron nagrody – Barbara Niemiec.**

– Małopolska „Solidarność” – jak każda duża i poważna organizacja – powinna dbać o tożsamość i umiejętnie ją podkreślać. Ważnym elementem w tym obszarze jest pamięć o ludziach, którzy ją tworzyli. To też jest nasza odpowiedź na próby dzielenia „Solidarności” i wartościowania znaczenia związku w różnych okresach jego historii. Barbara Niemiec rozumiała „Solidarność” jako swego rodzaju sztafetę pokoleń, która nie należy do pojedynczych osób, choćby najbardziej zasłużonych. Dawała temu wiele razy wyraz w swoich wystąpieniach czy w artykułach. Życie pani Barbary to także kompletna historia

„Solidarności” — od radosnych uniesień Sierpnia 1980 r., poprzez pełne wyrzeczeń, ryzyka i zaangażowania lata osiemdziesiąte, po budowę III Rzeczypospolitej, do której miała wiele zastrzeżeń. Barbara Niemiec, choć pełniła bardzo ważne funkcje w związku, to spotykały ją również i przykrości i brak zrozumienia. Nigdy się jednak na związek nie obraziła. Była jednym z wybitnych autorytetów dla „Solidarności”, zawsze doceniała pracę związkową i się w nią angażowała. Uważała, że związek musi zawsze zabierać zdanie w ważnych dla Polaków sprawach, nawet jeśli nie przyniesie mu to popularności czy poklasku. Trudno jej poglądy tu streszczać, ale myślę, że każdy z działaczy powinien czasem sięgnąć do jej licznych artykułów czy felietonów.

- **Wracając do Nagrody – co roku będą przyznawane tylko trzy statuetki. Będzie to zatem elitarne wyróżnienie?**
- Ideą nagrody jest to, by dała ona nam szansę na dotarcie i wyłowienie osób oraz organizacji, które nie zawsze są powszechnie znane i pokazanie ich. Nagroda ma stanowić także inspirację dla innych. W kolejnych latach myślę, że będziemy także prezentować nominowanych, co również będzie stanowiło formę ich docenienia. Teraz startujemy z pierwszą edycją nagrody i zobaczymy, jak zostanie ona przyjęta przez członków „Solidarności”. Mam nadzieję, że także wręczenie jej podczas gali podniesie rangę nagrody i pozwoli skutecznie wyartykułować cele, dla których została ona ustanowiona.
- **Pierwsze wręczenie nagród ma się odbyć już 5 września br.**
- Mamy mało czasu, ale to nie jest duży problem. Nagroda będzie wręczana co roku w rocznicę 31 sierpnia br. Honorować będziemy działania podejmowane pomiędzy 1 sierpnia roku kalendarzowego poprzedzającego ogłoszenie konkursu a 31 lipca bieżącego roku kalendarzowego. Zgłoszenia do tegorocznej edycji można już składać. Nie ma obojętnego wzoru wniosku, ale najważniejsze jest to, by w pisemnym zgłoszeniu znalazły się dane zgłaszanego i zgłaszającego oraz przede wszystkim dobre uzasadnienie kandydatury. Wnioski mogą składać wszystkie organizacje związkowe NSZZ

„Solidarności” w naszym regionie, kierownicy oddziałów Regionu, członkowie Zarządu Regionu oraz delegaci na KZD. W tym roku zgłoszenia przyjmujemy do 31 lipca br.

– **Dziękuję za rozmowę.**

Rozmawiała: Joanna Furtak

Barbara Niemiec, ur. 13 lipca 1943 r. w Krakowie, zm. 8 stycznia 2014 r. Absolwentka polonistyki na Uniwersytecie Jagiellońskim (1966); doktorat w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie (1977), pracownik naukowy Uniwersytetu Jagiellońskiego i Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej Ignacjanum w Krakowie, wieloletnia nauczycielka języka polskiego z krakowskich szkół podstawowych, uczestniczka marca 1968 i współzałożycielka NSZZ „Solidarności” na Uniwersytecie Jagiellońskim. Po wprowadzeniu stanu wojennego uczestniczka wszystkich demonstracji oraz członkini tajnych struktur solidarnościowych na Uniwersytecie i w Krakowie — wiceprzewodnicząca RKS (pseudonim „Marysia”), redaktorka niezależnych wydawnictw „Wolna Myśl” i „Kroniki Małopolskiej”, organizatorka kolportażu wydawnictw nielegalnych.

W latach 1981-1989 współpracowała z Arcybiskupim Komitetem Pomocy Więzionym i Internowanym, w latach 1985-1989 wykładowczyni Chrześcijańskiego Uniwersytetu Robotniczego im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Krakowie — Mistrzejowicach. W 1988 r. uczestniczyła w przygotowaniach do strajku w Hucie im. Lenina w Nowej Hucie, a pod koniec tego roku występowała wraz z innymi członkami podziemnych struktur przed Sądem Najwyższym w Warszawie w sprawie ponownej rejestracji Związku.

W legalnie już działającym NSZZ „Solidarności” pełniła wiele ważnych funkcji, w tym sekretarza i wiceprzewodniczącej Zarządu Regionu Małopolska oraz wiceprzewodniczącej Komisji Krajowej (1991-1992). W latach 1993-1995 była redaktorem naczelnym „Tygodnika Solidarność Małopolska”, uczestniczyła też w pracach Społecznej Komisji Konstytucyjnej, kierowała zespołem „S” ds. zbadania akt Stasi, w latach 1991-1993 była sędzią Trybunału Stanu. W latach 1995-2000 publicystka „Tygodnika Solidarność” oraz członkini Rady programowej Polskiego Radia w Krakowie. Współzałożycielka i wiceprzewodnicząca Komitetu Opieki na Miejscami Zbrodni Komunizmu, publicystka i autorka prac naukowych, współzałożycielka małopolskiej grupy „Ujawnić prawdę”.

Za swoją działalność była odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz medalem „Za zasługi dla Małopolskiej Solidarności”.

Regulamin Nagrody Małopolskiej „Solidarności” im. Barbary Niemiec

§ 1

1. Nagroda Małopolskiej „Solidarności” im. Barbary Niemiec (zwana dalej Nagrodą) została ustanowiona przez Zarząd Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność” w celu uhonorowania osób i organizacji zakładowych, które szczególnie zasłużyły się w działalności związkowej i w realizacji celów i zadań statutowych NSZZ „Solidarność”, oraz wyróżnienia podejmowanych inicjatyw, które służą tymże celom.
2. Organizatorem konkursu jest Region Małopolski NSZZ „Solidarność”.
3. Nagroda ma charakter regionalny, ograniczony do terenu objętego działalnością Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność”.
4. Nagroda jest przyznawana corocznie w następujących kategoriach:
  - a) Lider;
  - b) Organizacja Związkowa NSZZ „Solidarność”;
  - c) Inicjatywa.
5. Przy wyborze laureatów poszczególnych kategorii oceniane są działania pomiędzy 1 sierpnia roku kalendarzowego poprzedzającego ogłoszenie konkursu a 31 lipca bieżącego roku kalendarzowego.
6. Nagrodę stanowią:
  - a) statuetka Nagrody Małopolskiej „Solidarności” im. Barbary Niemiec;
  - b) dyplom;
  - c) ewentualne inne nagrody przyznane przez Organizatora.
7. Konkurs składa się z dwóch etapów:
  - a) w pierwszym etapie Kapituła Nagrody zbiera i kwalifikuje nominacje;
  - b) w drugim etapie Kapituła Nagrody wskazuje laureatów w poszczególnych kategoriach.
8. Dokładne terminy poszczególnych etapów będą corocznie ustalane i podawane do publicznej wiadomości.
9. Kapituła ma prawo ogłosić publicznie nominacje do nagrody.
10. Podmiotami upoważnionymi do zgłaszania kandydatur do konkursu są:
  - a) Organizacje związkowe NSZZ „Solidarność”;
  - b) Kierownicy Oddziałów Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność”;
  - c) Członkowie Zarządu Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność”;
  - d) Delegaci na Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”, wybrani w Regionie Małopolskim NSZZ „Solidarność”.
11. Termin zgłaszania nominacji jest określany każdorazowo podczas ogłoszenia informacji o rozpoczęciu kolejnej edycji Konkursu. Zgłoszenia winny wpływać do Kapituły nie później niż do 30 czerwca roku ogłoszenia danej edycji Nagrody. W uzasadnionych przypadkach termin ten może zostać zmieniony. Zgłoszenie musi dotrzeć do Kapituły w ustalonym terminie. Zgłoszenia, które wpłyną po tej dacie mogą zostać uwzględnione w konkursie za zgodą Kapituły.
12. Tryb zgłaszania nominacji do Nagrody obejmuje przesłanie na adres Kapituły: Region Małopolski NSZZ „Solidarność”, pl. Szczepański 5, 31-011 Kraków, z dopiskiem „Nagroda Małopolskiej „Solidarności” im. Barbary Niemiec” pismem zgłoszenia nominacji do Nagrody z wyraźnym określeniem kategorii
13. Zgłoszenie powinno zawierać:
  - a) imię i nazwisko lub nazwę organizacji zakładowej lub ponadzakładowej NSZZ „Solidarność”;
  - b) nazwę, adres i dane kontaktowe (w tym nr telefonu) osoby lub instytucji zgłaszającej;
  - c) uzasadnienie złożonego wniosku.
14. Dokumentacja przesyłana w ramach zgłoszeń nominacji nie będzie zwracana.

§ 2

1. Członków Kapituły na daną edycję Nagrody powołuje co roku Zarząd Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność”. W skład Kapituły wchodzi co najmniej sześć osób.
2. Członkostwo w Kapitułe ustaje wraz z zakończeniem danej edycji Nagrody, lub w skutek rezygnacji złożonej przez Członka Kapituły, utraty przez niego pełnej zdolności do czynności prawnych lub śmierci Członka Kapituły. W takim przypadku Zarząd Regionu powołuje nowego Członka Kapituły.
3. Przewodniczącą Kapituły wybierają spośród siebie Członkowie Kapituły. Przewodniczący Kapituły kieruje jej pracami i przewodniczy jej obradom.

4. Kapituła podejmuje decyzje na posiedzeniach, w formie uchwał, zwykłą większością głosów. W razie równego podziału głosów decyduje głos Przewodniczącego. Do podjęcia uchwały wymagana jest obecność przynajmniej połowy jej członków, w tym przewodniczącego. Posiedzenia kapituły mogą mieć charakter telekonferencji.
5. Kapituła może podjąć decyzję o nieprzyznaniu Nagrody, w każdej z kategorii, w danej edycji Nagrody.
6. Praca Członków Kapituły ma charakter społeczny i nie przysługuje z jej tytułu żadne wynagrodzenie. Organizator pokrywa koszty przejazdów na posiedzenia Kapituły i inne koszty związane z organizacją jej posiedzeń.
7. Posiedzenia Kapituły zwołuje Przewodniczący z wyprzedzeniem co najmniej czternastodniowym.
8. Kapituła podejmuje decyzje w oparciu o postanowienia Regulaminu Nagrody Małopolskiej „Solidarność” im. Barbary Niemiec.
9. Członkowie Kapituły, dokonując oceny zgłoszonych kandydatur, powinni mieć na uwadze cele ustanowienia Nagrody, a także kryteria odnoszące się do:
  - a) uwzględniania dokonań w zakresie realizacji celów i zadań NSZZ „Solidarność”;
  - b) innowacyjności i zakresu prowadzonych działań;
  - c) postawy moralnej;
  - d) popularyzacji ideałów NSZZ „Solidarność”.
10. Członków Kapituły obowiązuje zasada zachowania tajemnicy w kwestiach dotyczących przebiegu posiedzeń i podejmowanych uchwał.
11. Kapituła w porozumieniu z Zarządkiem Regionu ma prawo powołać eksperta w razie, gdyby potrzebne były konsultacje merytoryczne.

§ 3

1. Nagroda zostaje wręczona każdego roku w terminie ustalonym przez Zarząd Regionu i Kapitułę. Dokładana data wręczenia Nagrody będzie podawana w wyprzedzeniem do publicznej wiadomości.
2. Region Małopolski NSZZ „Solidarność” jest organizatorem uroczystości wręczenia Nagród.
3. Zmiany Regulaminu Nagrody może dokonywać Zarząd Regionu zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy członków Zarządu Regionu.

Z prac KK

Wybór nowego prezidenta oraz postępowanie prac legislacyjnych powołujących Radę Dialogu Społecznego pozwalają mieć nadzieję na powrót do normalności w relacjach z władzą, dlatego Komisja Krajowa zawiesiła trwające od początku roku pogotowie protestacyjne. To jedna z ważniejszych decyzji podjętych podczas obrad Komisji Krajowej, które w dniach 16-17 czerwca odbywały się w Toruniu.

Minutą ciszy za tragicznie zmarłych w katastrofie w kopalni Wujek górników, których ciała odnaleziono po dwumiesięcznej akcji ratowniczej, rozpoczęła się 16 czerwca obradująca w Toruniu Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”. Główne tematy dyskusji to sytuacja w poszczególnych branżach i regionach oraz działania związku w najbliższych miesiącach. Członkowie Komisji podjęli również kilka istotnych dla funkcjonowania związku decyzji.

Obrady jak zawsze rozpoczęła modlitwa, którą poprowadził dyrektor Centrum Edukacji Młodzieży im. bł. ks. Jerzego Popiełuszki w Górsku ks. dr Paweł Nowogórski. Dzień później członkowie Komisji zwiedzali prowadzony przez niego ośrodek.

Po nim głos zabrał prezydent Torunia Michał Zalewski, gość pierwszej części spotkania. Przypominał, że 35 lat temu także w Toruniu aktywnie powstawała „Solidarność”. „Wspomnę choćby Towimor, kolebkę Solidarności w tym regionie” — mówił. Prezydent przywołał też honorowych obywateli Torunia: dr. Jerzego Wieczorka i prof. Antoniego Stawikowskiego, którzy tworzyli toruńską „Solidarność”. Na koniec powiedział „Życzę, aby powinność wobec pracowników była nie tylko wielkim wyzwaniem, ale też wielką radością”.

W dalszej części odbyło się uroczyste zaprzysiężenie nowego szefa Sekretariatu Rolnictwa i członka Komisji Krajowej Dariusza Łackiego oraz pożegnanie przechodzącego na emeryturę Zbigniewa Kruszyńskiego, wieloletniego kierownika Działu Polityki Społecznej Komisji Krajowej.

Prowadzący posiedzenie zastępca przewodniczącego Tadeusz Majchrowicz odczytał również list od prezidenta elekta Andrzeja Dudy, w którym prezydent dziękując za wsparcie po raz kolejny deklarował zamiar realizacji porozumienia zawartego z „Solidarnością”. „To cel w procesie rozwoju naszego państwa, cel do którego będę dążył i który pragnę realizować.”

„Drodzy związkowcy, każdego dnia podejmujecie wiele wyzwań. Pielęgnujecie idee i wartości jakie u swego powstania niosła na sztandarach „Solidarność” — pisał dalej w liście prezydent.

To pierwsze w 35-letniej historii Związku posiedzenie KK w Toruniu.

www.solidarnosc.org.pl

Adam Zyzman

DEBATA W MUZEUM PRL

Niestety, nawet organizatorom spotkania nie udało się do tej debaty zaprosić przedstawicieli wszystkich głównych central związkowych. Reprezentowany był NSZZ „Solidarność” i... Ogólnopolski Związek Zawodowy Inicjatywa Pracownicza, zrzeszający przede wszystkim osoby samozatrudniające się.

Na pytanie o przyczyny małego uzwiązkowienia w Polsce próbował odpowiedzieć Wojciech Grzeszek, przewodniczący Zarządu Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność”, który po przedstawieniu krótkiej historii Związku zwrócił uwagę na niedoskonałości polskiej ustawy o związkach zawodowych, która z jednej strony umożliwia korzystanie z tego, co wywalczyły związki zawodowe, wszystkim pracownikom w zakładzie, a z drugiej dopuszcza powoływanie w zakładzie pracy niezliczonej ilości organizacji związkowych. „W efekcie tego ludzie podchodzą do przynależności związkowej w ten sposób, że „po co się będę narażał na szykany ze strony dyrekcji, skoro i tak, jeśli związkowcom się coś uda, to pozytywne zmiany obejmą także i mnie” — mówił szef Regionu „Solidarność”. „W innych krajach obowiązują takie rozwiązania prawne, że wynegocjowane np. podwyżki płac dotyczą przede wszystkim związkowców, a kto chce z nich skorzystać musi — jeśli nie przystąpić do związku zawodowego — to przynajmniej przez rok opłacać składki, by w ten sposób wykupić wywalczone przez związki przywileje.”

„Drugim poważnym problemem jest praktyka, zgodnie z którą jeśli w zakładzie działa prężna i zdecydowana organizacja związkowa, to często z inicjatywy dyrekcji powstaje nowy związek zawodowy, który reprezentuje inne zdanie na większość problemów, a dyrekcja nie przystąpi do rozmów ze związkami, dopóki te nie uzgodnią między sobą wspólnego stanowiska. Stąd na przykład w Jastrzębskiej Spółce Węglowej kilkanaście związków zawodowych” — mówił Wojciech Grzeszek. „To samo dzieje się na szczeblu krajowym, dlatego od lat walczymy o wpisanie do ustawy tzw. reprezentatywności central związkowych, w efekcie czego do rozmów z rządem uprawnieni byłiby tylko przedstawiciele „Solidarności” OPZZ i Forum ZZ, a te wszystkie dyrektorskie związki przestałyby się liczyć i szkodzić całemu ruchowi związkowemu.”

Agnieszka Tyman ze Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Inicjatywa Pracownicza zwracała uwagę, że związki potrzebne będą dotąd, dopóki na rynku pracy funkcjonować będą zjawiska patologiczne. „Jeżeli pracowników na siłę wypycha się na samozatrudnienie, a następnie na tym samozatrudnieniu płaci im się po 700 zł miesięcznie, co nie wystarcza nawet na opłacenie stałych opłat związanych z mieszkaniem, to z czego mamy się żywić?” — pytała przewodnicząca związku w Galerii „Bunkier Sztuki”. „Jeżeli Polska jest jedynym krajem w Unii Europejskiej o tak wielkiej ilości umów śmieciowych, to

28 maja w nowohuckim Muzeum PRL odbyła się debata poświęcona roli związków zawodowych we współczesnej Polsce. Zastanawiano się dlaczego w kraju, w którym do nowopowstałej „Solidarności” należało blisko 10 mln ludzi, a dziś odsetek związkowców wśród wszystkich zatrudnionych jest zaledwie kilkunastoprocentowy, zaś większość młodych ludzi uważa przynależność do związków zawodowych za „obciach”.

oznacza właśnie patologizację rynku pracy i autentyczny wyzysk ze strony dyrekcji zakładów pracy, szczególnie gdy się porówna zarobki dyrektorów i szeregowych pracowników!”

Senator Mieczysław Gil zwrócił uwagę, że do złego postrzegania związków zawodowych przez społeczeństwo przyczyniają się media, które przedstawiają ruch związkowy, jako przeżytek, a wszelkie ich działania jako walkę o jakieś przywileje, które dotyczą tylko poszczególnych grup zawodowych, choć w praktyce są to zazwyczaj tylko elementy składowe dotychczasowego wynagrodzenia, albo o przywileje dla samych działaczy związkowych. „To samo dotyczy polityków, którzy nie raz zachowują się, jakby nie znali polskiej Konstytucji, w której funkcjonowanie związków zawodowych jest dokładnie zapisane. Tym samym wypowiedzi polityków, że są przeciwko związkom zawodowym jest tylko dowodem, że kwestionują oni polski system ustrojowy, że są antysystemowi, choć sami bardzo często zarzucają to innym” — mówił senator.

Na spotkaniu pojawił się także przedstawiciel pracodawców, który choć nie ujawnił swego nazwiska ani nazwy reprezentowanej firmy ujawnił praktyki stosowane przez pracodawców. „Byłem prezesem jednej ze spółek wchodzących w skład holdingu, którego prezes na jednej z odpraw prezesów takich spółek akcyjnych jak ta, którą ja kierowałem, zapowiedział, że jeśli któryś z prezesów pozwoli, by u niego powstał związek zawodowy, natychmiast przestanie być prezesem!”

Dodawał też, że według kadry zarządzającej funkcjonowanie związków zawodowych jest zbyt drogie. Szczególnie utrzymywanie etatów związkowych. Przy okazji wyszło na jaw, że wielu menadżerów po prostu nie zna ustawy o związkach zawodowych, bo jak podkreślił Wojciech Grzeszek, ten przepis dotyczy tylko tych zakładów, w których ilość członków jednego związku przekracza 150 osób, a więc takich zakładów pracy np. w Małopolsce jest niewiele.

Przewodniczący Zarządu Regionu Małopolskiego musiał też prostować wiele mitów, jak choćby ten, że mała ilość członków „Solidarności” to efekt upolitycznienia Związku. „Nie wiem dlaczego przeszkadza to akurat w „Solidarności”, bo nikogo nie bulwersuje, że OPZZ związany jest z SLD, a w Wielkiej Brytanii

każdy członek związku zawodowego jest automatycznie członkiem Partii Pracy! Poza tym wyrażenie poparcia określone ugrupowaniu wynika tylko i wyłącznie z tego, kto chce realizować nasze postulaty. Jeśli jedna partia wyrzuci do kosza 2 miliony naszych podpisów w sprawie referendum dotyczącego tzw. „ustawy 67”, a druga przywrócenie dotychczasowego wieku emerytalnego wpisuje do swojego programu, to którą z nich związek zawodowy powinien popierać?!” — pytał Wojciech Grzeszek.

Wyjaśniał też, że statut NSZZ „Solidarność” nie pozwala na łączenie funkcji związkowej z funkcją kierowniczą w zakładzie pracy czy z członkostwem w radzie nadzorczej, co też zarzucano działaczom związkowym. „Jeśli mówimy o braku popularności związków zawodowych wśród młodego pokolenia, to tworzy się kolejny mit, że związki zawodowe nie są im potrzebne. Tak wydaje się może tylko niewielkiej grupie młodych ludzi zatrudnionych w korporacjach i doskonale zarabiających, oraz korzystających z dodatkowych bonusów, jak bezpłatne leczenie czy zajęcia w klubach fitness. Na marginesie wówczas nikt nie mówi, że są to dodatkowe przywileje, których inni nie mają. A o np. deputacie węglowym dla górników chętnie wszyscy dyskutują. Jest też cała rzesza młodych ludzi, którzy zatrudniani na umowach śmieciowych lub przez agencje pracy tymczasowej i nie mają statusu pracownika danego zakładu, trudno ich zapisać do związku, a jednocześnie niejednokrotnie boją się przystąpić do związku, bo cały czas liczą, że za pół rok czy za rok uda im się dostać wreszcie stałe zatrudnienie w tym zakładzie.”

Także Agnieszka Tyman z Inicjatywy Pracowniczej zaprzeczała, że głównym motywem działania związkowców jest ich prywatne dobro. „Mimo takiego poziomu płac, o jakim już mówiłam, nasz związek w Galerii powstał przede wszystkim z przyczyn merytorycznych, gdy odwołano dotychczasowego dyrektora i wydawało się, że nowe kierownictwo nie do końca wie, w jakim kierunku prowadzić działalność placówki.”

Debata „1980 — związki zawodowe — 2015” została zorganizowana przez Muzeum PRL i Stowarzyszenie Sieć Solidarności.

UDANY KONKURS W ZAKOPANEM

W piątkowy wieczór 29 maja 2015 r. w galerii Zespołu Szkół Plastycznych im. A. Kenara w Zakopanem odbył się uroczysty wernisaż Regionalnego Konkursu Plastycznego zorganizowanego przez Komisję Międzyzakładową NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty w Zakopanem pod hasłami: „Solidarni w pracy, nauce, zabawie” oraz „35 lat Solidarności – jej bohaterowie”.

W Konkursie plastycznym udział wzięło łącznie dwanaście szkół z terenu miasta Zakopanego i powiatu tatrzańskiego. W sumie na konkurs nadesłano 199 prac (Państwowa Ogólnokształcąca Szkoła Artystyczna 23 prace, Gimnazjum STO 2 prace, Gimnazjum nr 1 w Zakopanem 2 prace, Zespół Szkół Hotelarsko-Turystycznych 1 praca, Szkoła Podstawowa nr 4 w Zakopanem 69 prac, Zespół Szkół Budowlanych w Zakopanem 4 prace, Zespół Szkół w Gliczarowie Górnym 17 prac, Gimnazjum nr 3 w Zakopanem 20 prac, Gimnazjum nr 2 w Zakopanem 27 prac, Zespół Szkół w Murzasichlu 2 prace, Zespół Szkół w Poroninie 8 prac, Zespół Szkół w Białym Dunajcu 16 prac).

Prace oceniała komisja w składzie Wojciech Hyc (przewodniczący), Maria Kalinowska (sekretarz) oraz członkowie Ewa Ross-Baczyńska i Ireneusz Bęc.

Komisja Konkursowa wyłoniła zwycięzców w poszczególnych kategoriach

wiekowych. Łącznie przyznano aż 67 nagród i wyróżnień.

Na wernisaż w galerii Zespołu Szkół Plastycznych im. A. Kenara w Zakopanem dotarli młodzi artyści wraz z opiekunami i rodzicami. W wernisażu uczestniczyli również przedstawiciele szkoły, która była współorganizatorem wystawy w osobach wicedyrektor Alicji Mardudy i Stanisława Mardudy oraz dyrektora Stanisława Cukra. Obecnością na wystawie zaszczytili nas goście z Komisji Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” w osobie przewodniczącego Ryszarda Proksy oraz zastępcy przewodniczącego Teresy Misiuk. Na wernisaż przybył również kierownik oddziału nr 6 Jan R. Sułkowski

Po krótkiej wypowiedzi gości Ryszard Proksa wręczał zwycięzcom dyplomy i nagrody. Szkole, która przysłała najwięcej prac, przewodniczący SOiW NSZZ „S” przekazał piękny album o błogosławionym księdzu Jerzym Popiełuszcze, patronie naszego związku, a opiekunowie młodych artystów otrzymali od gości nauczycielski informator na rok szkolny 2015/2016. Zwycięzcy otrzymali dyplomy, nagrody plastyczne oraz słodkości ufundowane przez Międzyzakładową Komisję NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty w Zakopanem.

Laureaci konkursu: „Solidarni w pracy, nauce, zabawie”**Uczniowie klas I-III szkół podstawowych****I miejsca:**

Dalila Harasimowicz - POSA, Antoni Cukier - POSA, Andrzej Waliczek - SP4, Maria Galica - SP4, Anna Kukuc - SP4

II miejsca:

Maja Rybka - SP4, Marcin Gawlak - Curuś - SP4, Kinga Bobak - SP4, Agnieszka Haza - SP4, Kamil Topór - SP4, Mateusz Krajewski - SP4, Jan Migiel - SP4, kl. 3B

III miejsca:

Klemens Joniak - SP4, Magda Galica - SP4, Magdalena Mrugała - SP4, Weronika Strama - SP4, Krzysztof Kukuc - SP4

Karolina Łukaszczyk - ZS Biały Dunajec, Zofia Ziobrowska - POSA

wyróżnienie:

Julia Kukawska - SP Poronin, Katarzyna Barnaś - SP Poronin

wyróżnienie pozakonkursowe:

Kacper Orawiec - ZS Gliczarów Górny

Uczniowie klas IV-VI szkół podstawowych**I miejsca:**

Natalia Kwak - ZS Biały Dunajec, Monika Gał - ZS Gliczarów Górny, Wojciech Ustupski - SP4, Krzysztof Gut - SP4

II miejsca:

Patryk Bierć - SP4, Bartłomiej Łukaszczyk - SP4, Maksymilian Rzepka - POSA, Bartłomiej Stachoń - SP4

III miejsca:

Karolina Galica - SP4, Jan Pawlikowski - SP4, Zofia Stankiewicz - POSA, Wiktoria Krajewska - SP4, Marcin Stachoń - SP4

wyróżnienia:

Jan Galica - SP4, Dawid Pacyga - SP4, Jan Cudzich - SP4,

Anna Migiel - SP4, Bartłomiej Bobak - SP4, Julia Wróbel - SP4, Łukasz Topór-Ryś - SP4

wyróżnienia pozakonkursowe za plakat:

Maria Michniewska - POSA, Klaudia Wiśniowska - POSA

Uczniowie klas gimnazjalnych**I miejsca:**

Maria Stanec - ZS Gliczarów Górny, Anna Saguła - Gimnazjum 2, Zuzanna Zych - Gimnazjum 3, Szymon Waliczek - ZS Biały Dunajec, Marcin Migiel - Gimnazjum 3

II miejsca:

Iwona Walczak - Gimnazjum 2, Ewa Maraszewska - Gimnazjum 2, Marta Stachoń - Gimnazjum 3, Weronika Makuch - ZS Biały Dunajec, Olimpia Kwiatkowska - ZS Biały Dunajec

Patrycja Stoch - Gimnazjum 2

III miejsca:

Sławomir Michalec - Gimnazjum 3, Katarzyna Stachoń - Gimnazjum 3, Katarzyna Stachoń-Wawrzków - Gimnazjum 3, Klaudia Świrska - Gimnazjum 2, Ewelina Pawlikowska - Gimnazjum 2, Małgorzata Kawera - Gimnazjum 2

wyróżnienie:

Katarzyna Gąsienica - Gimnazjum STO

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych**I miejsce:**

Bogumiła Łukaszczyk - ZSB

II miejsce:

Aleksandra Michalik - ZSB

III miejsca:

Mateusz Furczoń - ZSB, Katarzyna Ciężczak - ZSB

wyróżnienie poza konkursem:

Magdalena Stępień - ZSHT

Adam Gliksman

BY POLSKA BYŁA BLIŻEJ NIŻ KARTAGINA

W dn. 15 czerwca br. w Wadowickim Centrum Kultury odbyła się konferencja „Szlakiem Małopolskiej Solidarności”, podsumowująca drugą edycję programu adresowanego do uczniów i nauczycieli szkół w całej Małopolsce.

Wszystkich zgromadzonych powitała dyrektor Wadowickiej Delegatury Kuratorium Oświaty w Krakowie Elżbieta Kowalczyk, która przypomniała cele programu i zrealizowane w jego ramach działania: 156 uczniów brało udział w konkursie wiedzy na temat historii „Solidarności”, kilkudziesięciu tworzyło własne prezentacje poświęcone szlakom „Solidarności” w ich miejscowościach lub wręcz wyznaczało własne trasy, odkrywając nowe punkty i miejsca, a ponad 150 osób brało udział w spacerach szlakiem „Solidarności”. W tym roku w projekt włączyli się również nauczyciele, którzy na bazie „Małopolskiego Szlaku Solidarności” tworzyli scenariusze zajęć terenowych. Ponadto w 2015 r. projekt rozszerzono o Małopolski Festiwal Pieśni Patriotycznej „Powstań Polsko”, który

zorganizował Paweł Jarosz, dyrektor Ogniska Pracy Pozaszkolnej w Wadowicach.

Laureatów powitali również zaproszeni goście, którzy objęli patronat nad całąścią wydarzenia: poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Beata Szydło, Małopolski Kurator Oświaty Aleksander Palczewski, Przewodniczący Zarządu Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność” Wojciech Grzeszek, Prezes Zarządu Stowarzyszenia Sieć Solidarności Edward Nowak, Starosta Wadowicki Bartosz Kaliński oraz przewodniczący Wadowickiej „Solidarności” Zdzisław Szczur.

Patroni oraz sponsorzy zapewнили wspólnie nagrody dla uczestników konkursu i ich opiekunów. Uczniowie otrzymywali sprzęt elektroniczny w postaci tabletów oraz słuchawek bezprzewodowych, a także książki i słodycze.

Przypomnijmy, że laureatami Małopolskiego Konkursu „Historia Solidarności” wśród gimnazjalistów zostali Jan Zajda (I miejsce), Patryk Mitka (II miejsce) i Julia Sągber (III miejsce). Wśród licealistów

**Niezwykłe bogatą
oprawę miała
finalowa gala
podsumowująca
program „Szlakiem
Małopolskiej
Solidarności”, dzięki
któremu młodzież
poznaje historię
„Solidarności”,
ludzi ją tworzących,
odnajduje miejsca
związane
z jej dziejami,
a także odkrywa
niepodległościową
muzykę.**

w konkursie zwyciężył Igor Grzelec przed Patrycją Gołąbek, oraz Gabriełą Kozioł.

Konkurs na prezentację multimedialną poświęconą szlakowi „Solidarności” wygrał zespół z Ryczowa w składzie Jacek Pieczonka i Ireneusz Hupert, drugie miejsce zajęli Kamil Rafacz i Rafał Haberny, a trzecie Krzysztof Buchta. Wyróżnienia otrzymali Patryk Łuczak z Barwałdu Średniego i Patryk Łabuz z Tarnowa.

W konkursie dla nauczycieli na najlepszy scenariusz zajęć terenowych z wykorzystaniem „Szlaków Małopolskiej Solidarności” zwyciężyła Jadwiga Jurczyk-Motyl, przed Marią Garlacz zajmującymi trzecie miejsce ex aequo Agnieszka Szafrańską i Ewą Bukalską.

Konferencję urozmaiciły występy finalistów konkursu pieśni patriotycznej. Na scenie WCK zaprezentowali się: Zuzanna Wietrzyk z Pracowni Muzycznej „Trol” w Rabce z interpretacją hymnu „Solidarni”, zespół „NO NAME” z Trzebini w utworze „Oblawa”, Matylda Juruś ze Szkoły Podstawowej z Sędziszowej w piosence „Polska”, Marlena Mazgaj z Pracowni Muzycznej „Trol” w Rabce w piosence „11 listopada”, chór „Jaszczwór” z IV Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie z piosenką „A my nie chcemy uciekać stąd”, Patrycja Targosz z Zespołu Szkół Publicznych w Wysockiej z utworem „Miejcie nadzieję”, oraz Justyna Salawa z Zespołu Szkół im. KEN Kalwaria Zebrzydowska w piosence „Tango na jeden głos, orkiestrę i jeszcze jeden głos”.

Ostatnim punktem wadowickiej konferencji było ogłoszenie wyników Małopolskiego Festiwalu Pieśni Patriotycznej „Powstań Polsko”, w którym udział wzięły zespoły wokalne i wokально-instrumentalne, chóry działające w szkołach i domach kultury oraz soliści.

Trzecie miejsce Festiwalu Pieśni Patriotycznej „Powstań Polsko” zdobył zespół „Adagio” z Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Lubniu. Drugie miejsce zajęła Marlena Mazgaj z Pracowni Muzycznej w Rabce-Zdroju, a pierwsze Matylda Juruś ze Szkoły Podstawowej w Sędziszowej. Główną nagrodę Festiwalu - Grand Prix zdobył zespół „NO NAME” z Zespołu Szkół w Trzebini. Justyna Salawa z Zespołu Szkół im. KEN w Kalwarii Zebrzydowskiej otrzymała nagrodę specjalną za najlepsze wykonanie utworu upamiętniającego XXXV rocznicę powstania Solidarności.

II edycja programu dobiegła końca. Czy jest on potrzebny? Patrząc na zaangażowanie i zainteresowanie uczniów, oraz na fakt, że zwiększa się jego zakres i formy realizacji można powiedzieć, że na pewno tak. Nie bez znaczenia są też odczucia adresatów projektu, które najdobitniej wyraziła

jedna z laureatek, mówiąc, że dziś uczniowie więcej wiedzą o wojnach punickich, niż o najnowszej historii Polski.

Program został zrealizowany przez Kuratorium Oświaty w Krakowie, Region Małopolski NSZZ „Solidarność” oraz Stowarzyszenie Sieć Solidarności.

**Dzień Solidarności i Wolności w Małopolsce
XXXV rocznica powstania NSZZ „Solidarność”
Wieliczka, 5 września 2015 r.**

**Klasztor oo. Franciszkanów – Sanktuarium Matki Bożej łaskawej Księżnej Wieliczki,
ul. br. Alojzego Kosiby 31 w Wieliczce**

10:00 Msza św. w intencji NSZZ „Solidarność” Małopolska

11:00 Przemarsz z udziałem Orkiestry Kopalni Soli „Wieliczka”, pocztów sztandarowych i uczestników uroczystości do miejsca obrad Walnego Zebrania Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Małopolskiego

Hotel „Lenart”, ul. G. Narutowicza 1 w Wieliczce

12:00 Uroczyste Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność”

Wręczenie tytułów „Zasłużony dla NSZZ Solidarność Regionu Małopolskiego”

Gala „Nagrody Małopolskiej Solidarności im. Barbary Niemiec”

Oprawa muzyczna: zespół „Dosis”

**Małopolska Arena Lekkoatletyczna – Solne Miasto Sp. z o.o.,
ul. Narutowicza w Wieliczce**

12:00 Piknik rodzinny, gry i zabawy dla dzieci, kącik plastyczny, zabawy taneczne, konkursy dla dzieci i dorosłych, zjeżdżalnie i trampoliny, lot balonem, grill

12:00 – 14:30 Turniej piłkarski o Puchar Przewodniczącego ZR Małopolskiego NSZZ „Solidarność” Wojciecha Grzeszka z udziałem drużyn reprezentujących „Solidarność” w „Gliniku” Gorlic, ZG „Janina” Libiąż, Arcelor Mittal Poland i Kopalni Soli „Wieliczka”

12:00 – 17:00 Spacer w Tężni Solankowej – konieczność rezerwacji

15:00 Mecz piłki nożnej: Małopolska „Solidarność” – Samorząd Wieliczki

17:00 Występ zespołu „Baciary”

18:30 Występ zespołu „Dosis”

20:00 Zakończenie imprezy

Organizator:

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy

Partnerzy:

